Posudek na bakalářskou práci: Jan Kober, *Mezi místem, reprezentací a možnostmi: Hledání urbanistického umístění a architektury československé parlamentní budovy.* FF UK 2015.

Obsáhlá práce Jana Kobera (242 str.) zkoumá dosud souvisle nezpracované téma věnované projektům a soutěžím na parlamentní budovy pro novou Československou republiku. Autor text přehledně rozčlenil do několika hlavních témat: historicko-politického kontextu období před koncem 19. a počátku 20. století a následně období meziválečného, tedy po vzniku ČSR. V kontextu historických (rozpad monarchie, vznik ČSR), politických (vznik Státní regulační komise) i urbanistických změn (vytvoření Velké Prahy) autor zaznamenává a analyzuje jednotlivé soutěže vypsané jak Státní regulační komisí, tak samotnými politiky v letech 1920, 1928 a 1929. Díky systematickému zpracování tématu a zaměření na jednotlivé soutěže se mu podařilo upozornit na chyby v interpretaci a na časté zaměňování některých architektonických projektů z různých ideových soutěží uspořádaných v letech 1928–1929.

Velice pozitivním faktorem práce je zasazení jednotlivých soutěží do společensko-historického kontextu doby, čímž autor objasňuje přístup jednotlivých architektů k danému tématu a požadavky politiků i Státní regulační komise. Jedním z hlavních témat práce se tak stává otázka umístění budovy. Ačkoli většina historiků architektury má parlamentní budovy spojeny s projekty zastavění letenské pláně, práce Jana Kobera ukazuje, jak moc bylo umístění budov ve své době kontraverzním tématem a kolik mělo odpůrců.

Kvalitní jsou autorovy rozbory jednotlivých projektů, z nichž vynikají interpretace děl Vlastislava Hofmana, Bohumila Hübschmanna, Pavla Janáka, Maxe Urbana a nejvíce asi Kamila Roškota, Jaromíra Krejcara a Josefa Štěpánka. Je evidentní, že těmto třem posledním architektům věnoval výjimečnou pozornost v kontextu celého jejich díla. Další pozitivní stránkou textu je, že se autor nesnaží práce jednotlivých architektů interpretovat skrze dobovou literaturu a kritiky, ale sám aktivně zaujímá vlastní stanovisko a projekty z dnešního pohledu komentuje, čímž práci posouvá a aktualizuje. Rovněž je nutné vysoce ocenit autorovo studium pramenů a archivních fondů, neboť musel vedle pozůstalostí jednotlivých architektů v NTM projít archivy Poslanecké sněmovny, Archiv hl. m. Prahy, Národní archiv a Archiv Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy. Práci s literaturou považuji také za kvalitní.

Bakalářská práce je vysoce nadprůměrná, a pokud v ní bude Jan Kober nadále pokračovat, dovolila bych si doporučit jen drobné úpravy – u soutěže vypsané v roce 1920 autor píše: „*Pozoruhodná je i nepatrná účast mimopražských architektů. Nízká byla rovněž účast domácích německojazyčných architektů*.“(s. 57). Dále pak zmiňuje (s. 65–66) účast profesora Německé techniky Artura Payra (1880–1937). U tohoto autora by bylo dobré aktualizovat jeho data, protože jde o zajímavou a rozhodně ne nevýznamnou osobnost. Vzhledem k tomu, že většina Němců zaujímala v počátcích k republice negativní stanovisko a část německé politické reprezentace dokonce doporučovala vystěhování Německé univerzity, techniky a akademie do Liberce, tak je spíše s podivem, že se nějací němečtí architekti této soutěže zúčastnili. Payr na rozdíl od jiných přistupoval k republice aktivně, neboť byl členem malé liberálně demokratické strany Deutsch-Demokratische Freiheitspartei, která měla blízko k T. G. Masarykovi a mezi jejíž členy patřili i německo-židovští občané. Masaryk na rozdíl od Kramáře vždy proklamoval spolupráci s menšinami. V tomto kontextu je tedy jeho účast velice

důležitá a zajímavá a bylo by dobré ji vyzvednout. (Payr jako většina německých architektů pracoval pro magistráty německých měst ČSR – Liberec, Karlovy Vary, Františkovy Lázně, Chomutov atd.)

Práci by rovněž oživilo srovnání, jak k podobnému tématu přistupovaly jiné nově vznikající státy z bývalého území Rakousko-Uherska.

Bakalářskou práci Jana Kobera doporučuji k obhajobě.

Mgr. Markéta Svobodová, Ph.D.

V Praze dne 28. 8. 2015